

GAZETA LWOWSKA

Insercya w półkolumnie, drukiers garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DZIENNIKIEM URZĘDOWYM i PRYWATNYM wynosi
od 1. kwietnia do 30. czerwca 1863.

dla miejscowych : : : : 4 zł.
dla zamiejscowych z przesyłką pocztową : : : : 5 zł. } waluty austr.

Przesyłki (franco) odbiera Kantor Gazety Lwowskiej, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

Część nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 27. marca. (Skład nowej dyrekcji banku narodowego austriackiego.) Najjaśniejszy Pan najwyższem postanowieniem z dnia 21. b. m. zatwierdził wybór dyrektorów i dwóch zastępców, gubernatora banku narodowego austriackiego, przez ogólne zgromadzenie akcyonaryuszów na posady te powołanych.

W dniu 26. b. m. gubernator banku, rzeczywisty tajny rada Józef Pipitz, w obecności dwóch zastępców gubernatora i dyrektorów, złożył w ręce Jego Ex. pana ministra skarbu uroczyste ślubowanie na nowy statut bankowy.

Dyrekcya banku ukonstytuowana więc została według nowych statutów i składa się teraz:

Z gubernatora banku, Br. Józefa Pipitza, z dwóch zastępców gubernatora: Piotra Murmana i Józefa Wodianera, tudzież

z dyrektorów: Jana Michała Löwenthala, Rudolfa barona Puthona, Jana barona Siny, barona Z. E. Popp-Böhmstetten, Józefa Maryi Millera de Aichholz, Kaspra Erdla, Jana Ribarza, Lorenca Szarmicera i Józefa Maxymiliana Trebicza.

Francya.

Paryż, 23. marca. (Kroki rządu piemonckiego w Paryżu na przypadek śmierci Ojca świętego. — Wiadomości z Meksyku.) Dzienniki donoszą jako rzecz pewną, że hrabia Arese przybył do Paryża dla rozmówienia się z cesarzem o zejściu z tego świata Ojca świętego, jako o wypadku w krótko wydarzyć się mającym.

Według doniesień piemonckich, Pius IX. upada widocznie na zdrowiu. Sam ma mówić, iż tygodnie jego są policzone. Nogi jeszcze mu nie puchną, lecz oddech ma ciężki, co lekarzy głównie niepokoi. Lica jego zapadają się, osłabione oczy napelnione są ciągłymi łzami, uśmiech bolesny nigdy go nie opuszcza. Po kilka godzin nie wcale nie mówi, wcale prawie nie je i nie pije. Przesłana mu z Paryża konsultacya lekarską odłożył na bok nie zważając na nią. Duch jego głównie jest Polską zajęty.

Ma być nieprawdą, ażeby ojciec święty kardynała de Angelis zalecał jako swego następcę. Mówi tylko z wielkiem upodobaniem o arcybiskupach z Neapolu i z Pizy, jako o mężach niezłomnego charakteru. Życzy sobie, ażeby zniósiono zwyczaj nie zamykania konklawy na dłużej jak na dziewięć dni po śmierci Papieża, bo w obecnych okolicznościach trzeba długiej i dojrzałej rozważ. W dzisiejszej sytuacji trzeba papieża z geniuszem politycznym, a tego trudno znaleźć między kardynałami. O kandydaturze kardynała nie Włocha, wcale mowy nie ma. Kardynałowie Sawelli i Petrizzi mają mieć niejaki widoki, żadnych zaś widoków nie mają kardynałowie Alfrieri i Antonelli.

Nie udało się hrabiemu Arese przyjść do jakiej zgody z gabinetem tuileryjskim co do przyszłego postępowania w powyższym przypadku. Pan Drouin de Lhuys trwa ciągle w polityce utrzymania status quo, nawet na przypadek obioru nowego Papieża, i zostawia to rządowi turyńskiemu, ażeby wynalazł sposób jaki załatwienia kwestyi rzymskiej i takowy w Paryżu przedłożył.

Monitor zamieścił raport generała Forey z Orizaby z dn. 9. lutego. Według niego szpice kolumn francuskich staną za kilka dni pod samą Pueblą. Generał Forey zaś około dn. 20. lutego opuścić ma Orizabę i przenieść główną swą kwaterę do Quecholae, ząd wydawać będzie rozkazy do ataku na Pueblę. Zdrowie wojska na wyżynach jest dobre. Chorzy i rekonwalescenci przychodzą do zdrowia; w Veracruz liczba chorych się zmniejsza a choroby ciężkie już się nie wydarzają. Zapasy żywności i amunicyi mnożą się z każdym dniem. Roboty około drogi żelaznej między Tejaria a Soledad postępują spiesznie, roboty ziemne są na ukończeniu. Budowa mostu pod Soledad znacznie już postąpiła, a to najważniejszy przedmiot na całej linii przyszłej drogi żelaznej.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 23. marca. (Buletyny rządowe o powstaniu.) „Dzien. powsz.” pisze: Z krótkich wiadomości o pobiciu

bandy Langiewiczza, nadesłanych dnia 8. (20.) marca z Opatowic, przez pułkownika Czengeri, okazuje się, że atak rozpoczęty został d. 5. (17.) koło Pińczowa i dalej był prowadzony d. 6. (18.) i 7. (19.) koło Buska. W Opatowicach część bandy w liczbie 2000 przeszła na terytorium austriackie. Szczątki bandy były ścigane d. 8. (20.) marca w kierunku ku Koszycem.

Wyparcie buntowników uspokaja i dodaje odwagi mieszkańcom, którzy wracają do domów.

Bandy buntowników na nowo ukazały się w okolicach Mławy a wzmocnione przez szczątki band Podlewskiego i Zamieczka, zajmowały się niszczeniem dróg komunikacyjnych. Oddział wystany z Płocka doścignął d. 8. (20.) marca koło Radzanowa i pobił buntowników, którzy rozprószyli się po lasach, straciwszy około 100 ludzi i znaczną ilość broni. Ze strony wojska było trzech rannych.

Wiadomość podana przez ujętych buntowników, że Podlewski został zabity koło Dąrdzewa, nie potwierdziła się. Ujęci buntownicy wzięli za Podlewskiego, adjutanta Mierosławskiego, który został zabity, a miał konia zupełnie podobnego do konia Podlewskiego.

Oddział pod rozkazami majora Antoszewicza, wyprawiony dla poszukiwania bandy buntowników, która przebywała w okolicy leśnej, w pobliżu drogi żelaznej Warszawsko-petersburskiej, doścignął 8. (20) marca, pod Międzyziesiem i rozprószył zupełnie tę bandę, dowodzoną przez niejakiego Czajkowskiego (czyli Czartkowskiego). Strata buntowników wynosi do 200 ludzi; przywódzca bandy został zabity, a bagaże z znaczną ilością broni i amunicyi dostały się w ręce wojska, którego strata jest mało znacząca.

(Stan powstania.) **Krak. Ztg.** z 26. b. m. pisze: „Teraz, kiedy po rozbiciu korpusu Langiewiczza zwróciła się uwaga na inne oddziały powstańców, podajemy dla zorientowania się następujący przegląd ich ostatnich pozycji i potyczek:

W południowo-zachodniej części gubernii warszawskiej albo województwa kaliskiego połączyło się kilka oddziałów powstańców pod dowództwem Olexińskiego pod dolnem Kutnem w pobliżu Kalisza i obsadziły Opatówek. Okolica Kalisza jest bardzo górzysta i nastrocza powstańcom korzystne pozycje, z których też usiłovali oni trzymać w szachu liczącą 3000 ludzi załogę tego miasta pod dowództwem generała Brunnera. Mimo przedsięwzięcia Rosyanie częste wyprawy wozami, do czego używali podwódek dla utrzymania komunikacyi z Częstochową. Jeden z wyprawionych w ten sposób korpus pod dowództwem podpułkownika Rocktäschla pobił Olexińskiego pod Kusznicą - Grabówką i kazał majorowi Pisance ścigać rozbity oddział wzdłuż Warty aż do Widawy, gdzie schronili się powstańcy do tamtejszych lasów.

Od komendy generała Brunnera w Kaliszu zależy także licząca 2500 ludzi załoga Konina, ważnego punktu strategicznego nad Wartą, w odległości 3 mil od granicy Poznańskiego. Dowódzca powstańców Mielecki starał się dotąd wszelkimi siłami opanować to przejście przez Wartę, ale usiłowania jego były bezskuteczne. Jego punkt oparcia stanowią lasy około jeziora Gopla na granicy poznańskiej, gdzie zbierają się ochotnicy powstania z polskich przynajmniej pruskich. Nieszczęśliwa potyczka pod Slezinem na dniu 2. marca zniweczyła plan połączenia się pruskiego oddziału powstańców pod dowództwem Garczyńskiego z Mieleckim, który z tego powodu postanowił teraz działać na własną rękę dla opanowania Konina. W tym zamiarze zbliżył się Mielecki do pozycji rosyjskich od strony zachodniej i obsadził miasteczko Łądek nad Wartą, wypartszy z tamtąd 16go marca przednią straż rosyjską, przyczem zapaliło się miasteczko.

Oprócz korpusu Mieleckiego uwijają się jeszcze inne oddziały powstańców w Kujawskim, a mianowicie jeden większy między Włocławkiem i Kutnem, którego zadaniem jest, czuwać nad koleją żelazną do Poznania; i który miał 7. marca pobić pod Ratajami w pobliżu Gostynina zależny od komendy generała Fenshawe oddział rosyjski, a drugi dość znaczny w okolicy Radomska pod Cieszkowskim, który zniszczył tamtejszy most na kolei, by przerwać transport wojska do Częstochowy, przeznaczony na wzmocnienie korpusu generała Szachowskiej, operującego przeciw Langiewiczowi.

W gubernii płockiej zebrał tamtejszy szef powstańców Pa-
dlewski kilka oddziałów w lasach u granicy pruskiej w północnej
stronie Ostrołenki. Z tą siłą przebił on się w potyczce pod My-
szynem na dniu 9. marca drogą z Ortelsburga do Ostrołenki przez
obsadzającą go kolumnę rosyjską pułkownika Walnjewa; wprawdzie
ścigano go potem w południowym kierunku aż do Krasnosielec, ale
mimo to udało mu się dojść do okolicy nadbużańskiej i do kolei peters-
burskiej, o którą głównie mu chodzi. Inny znaczny korpus powstań-
ców zebrał się pod Raczyńskim w północnej części gubernii Augu-
stowskiej przy kolei z Wilna do Królewca. Jak długo trzymał się
tej pozycji, przeszkadzała mu rozszerzać powstanie licząca 2000
ludzi załoga Kowna. Zatem w połowie lutego pociągnął on w kie-
runku południowym, a kolej z Wilna do Warszawy otrzymała skut-
kiem tego na każdej stacji stałą komendę ze 150 ludzi pieszych i
50 kozaków dla zabezpieczenia jej od napadów. Raczyński bowiem
postanowił rozszerzyć powstanie w południowej Litwie i na Wo-
łyniu. W pochodzie ku Pińskowi zatrzymał się jakiś czas w puszczy
białowiejskiej na wschód od obozu Maniukina w Bielsku, by przy-
łączyć do siebie nadciągające oddziały powstańców. Stoczywszy
kilka utarczek z hrabią Nostizem, pociągnął przez Prużany i Anto-
pol w południowo-wschodnim kierunku ku Pińskowi, utwarzając po
drodze we wszystkich miastach rząd narodowy i zabierając kasy
eraryalne. Pod Pińskiem założył Raczyński swój główny obóz i
organizował powstanie na całej przestrzeni, jaką zajmuje bagnista
okolica Prypeci, obfita w kanały, rzeki i niedostępne lasy. Zapewne
spodziewał on się, że z tej okolicy lesistej, niedostępnej dla wojsk
regularnych z działami i kawalerią, będzie mógł nie tylko popierać
powstanie w Podlaskiem i Lubelskiem, ale oraz rozszerzać powsta-
nie w Litwie i na Wołyniu.

W gubernii Lubelskiej zebrały się rozbite oddziały Bogdano-
wicza i Neczaja pod dowództwem Lewandowskiego i Lelewela. Ci
szefowie powstańców zwrócili się z rozmaitych okolic ku Wieprzowi,
by uderzyć przeważnymi siłami na wystawy z twierdzy Iwangrodu
oddział pułkownika Ciszewskiego. Dnia 5. marca natrafili pod
Brzeźnicą, o milę na północ od Lubartowa na lewym brzegu Wie-
prza na Rosyan, którzy ustąpili ztamtąd przed przeważającą siłą
do Demblina (Iwangrodu.) Ztąd zwrócił się Lelewel na wschód ku
Bugowi i odpierwszy 7go marca oddział rosyjski pod Adamkami o
milę na zachód od Włodawy, zajął to ostatnie miasto nad Bugiem
otwierając sobie tym sposobem komunikację z Raczyńskim.

Ta okoliczność jak również groźna pozycja korpusu Raczyń-
skiego w obec działań rosyjskich z Wołynia ku gubernii Lubelskiej,
skłoniły generała Rzewuskiego założyć swój pochód za Bug i
zwrócić się z większą częścią korpusu swego za północ. Tylko
generał Radanowski wysłał on w południową część gubernii od
granicy austriackiej na pomoc pułkownikowi Biedraga, który ru-
chami Lewandowskiego i Lelewela w zapleczu zmuszony był cofnąć
się do Lublina. Potem zaś wyprawiony został Biedraga przeciw
Langiewiczowi.

Rosya.

Petersburg, 18. marca. (Różne wiadomości.) Na cześć
zaślubin księcia Walii, poseł angielski przy dworze tutejszym, Na-
pier, dał świetny bal, który Cesarz i kilka członków rodziny ce-
sarskiej bytnością swą zaszczytli.

Proces literatów tutejszych z przyczyn politycznych uwięzio-
nych, jest teraz na ukłóceniu. Wielu na wolność już wypu-
szczono, a wyroki na tych, co jako winni uznani zostali, mają być
bardzo łagodne. I tak Serna Sołłowicz, najmocniej skompro-
mitowany, na siedm tylko lat na Sibery skazany być ma. Czerni-
szewskiemu pozwolono widzieć się z żoną, jednak w obecności po-
licyjantów. Michailów do ciężkich robót w kopalniach syberyjskich
zesłany, przetłumaczył sam poezję Mickiewicza. Za to urzędnik,
który pilnować go miał, ze służby oddalony został.

Powszechna gazeta augsburska donosi, że z Petersburga,
Moskwy i Wilna wielu lekarzy wysłano na plac boju do Królestwa
Polskiego. Najbliższa okolica Wilna niepokojona jest przez po-
wstańców a w Grodnie naczelnik stacji rzucił się na dworzec wojs-
kiem osadzony, odparty jednak uciekł z 8 swych towarzyszy na
lokomotywie, która stała w pogotowiu. — Czechy, których wielu
do Rosyi emigrowało, bardzo źle na tem wyszli. Wszędzie biada
z niemi i nędza. Dziennik urzędowy taurycy zle im bardzo daje
świadectwo. Pisz on, że Czechy to lud leniwy, lubiący tylko
jeść, pić i bawić się; wszędzie gdzie ich do roboty przyjęto, nie
wypełniali swych obowiązków. — Kolonie rosyjskie nad rzeką Amur
bardzo się podnoszą. W roku 1856, jeden tylko parowiec koronny
odbywał żeglugę na Amurze dzisiaj dziewięć parowców są w ru-
chu. Kozacy nad Amurem osiedleni, wiele już zboża produkują.

Petersburg, 17. marca. (Rozporządzenie względem cen-
zury.) Czytamy w *Dzien. Pow.*: Najjaśniejszy Pan, na najpoddan-
niejsze przedstawienie ministra spraw wewnętrznych, dnia 25. sty-
cznia (v. s.), najwyżej rozkazał raczył: nim wydane będą nowe
postanowienia prawne w sprawach drukarskich: 1. Nadać preze-
sowi st. petersburskiego komitetu cenzury: a) prawo komunikowa-
nia wszystkim władzom cenzuralnym wszystkich rozporządzeń i
wskazówek ministra spraw wewnętrznych; b) prawo znoszenia się
w interesach dotyczących cenzury z władzami i osobami, z którymi
poleci mu znosić się rozporządzenie ministra; c) bezpośrednie za-
wiadywanie wszystkimi interesami, dotyczącymi upoważnień do wy-
dawania nowych pism peryodycznych, zmiany programów pism

peryodycznych już wychodzących, upoważnień do drukowania
artykułów, przedstawianych za staraniem komitetów lub w skutku
skarg wydawców i autorów, nakoniec mianowań, uwalnień i prze-
noszeń urzędników władz cenzuralnych. 2. Z powodu uwolnienia
kuratorów okręgów naukowych od prezydowania w komitetach
cenzury, powierzyć prezydowanie w tych komitetach, starszym
miejscowym cenzorom.

Księstwa Naddunajskie.

(Różne wiadomości.) Do paryskiego dziennika *la France*
piszą z Bukaresztu pod dniem 15. marca, iż konsulowie jeneralni
mocarstw opiekuńczych przesłali rządowi swym zbiorową relację o
stanie rzeczy w Księstwach, która dla księcia Kuzy niepomysłną
być ma. Zdaje się, iż książę Kuza występował z niechęcią coraz
większą w obec zgromadzenia narodowego i instytucji w roku
1858 nadanych. Mesaż książęcy przy zamknięciu izby deputowa-
nych wysłuchany został spokojnie, pomimo oskarżeń, jakie zawierał
i izba rozeszła się z godnością. Teraz mówią, iż książę Kuza
zmodyfikować chce ministeryum i zwołać izbę na nadzwyczajne po-
siedzenie w kwietniu, lub w maju. Wiadomo, iż izba deputowa-
nych podatków nie zawotowała i ściąganie podatków niewotowa-
nych jako pogwałcenie konstytucji ogłosiła. W kraju samym wielkie
panuje nieukontentowanie i wielki niepokój; wielu podatków isto-
tnie płacić nie chce i agitacja dąży ku temu, ażeby cały kraj po-
datków nie płacił.

Wiele przed niejakim czasem mówiono o przybyciu do Bel-
gradu księżny Darinki, wdowy po ostatnim Władyku czarnogórskim.
Teraz pokazuje się, iż usiłowała ona nakłonić bezdzietnego księcia
Michała Serbskiego, ażeby synowca jej, księcia Mikołaja, za syna
adoptował, dla połączenia Serbii z Czarnogórą pod jedno panowa-
nie. Usiłowania jej spełzły jednak na niczem; дума narodowa
serbska oparła się jej życzeniom.

Kronika.

(Koncert.) Jutro daje zaszczytnie znana śpiewaczka opery tutejszej pani
Schröder Chaloupka za współudziałem pp. dyrektora Mikulego, Pre-
lingera, Czernego i Wohlmanna w sali ratuszowej koncert poże-
gnawczy na korzyść tutejszej ochrony małych dzieci. Program
koncertu jest następujący: 1) Trio Bethovena, wykonany przez pp.: Mikulę,
Czerny i Wohlmann. 2) Aryę z opery: „Fidelio“ Bethovena, odśpiewa Anna
Schröder-Chaloupka. 3) Grande Fantasia polonaise pour Viloncelle par Servais,
odegrana przez pana Wohlmanna. 4) Modlitwa z chórem z opery Franciszka
Dopplera: „Wanda“, odśpiewają pan Prelinger i dwunastu panów z chóru. 5) a) „Skriwanek“, śpiew staroczeski z rękopisu królewskiego przez W. J.
Tomaszka, b) „Zakochana“, pieśń Zaleskiego, muzyka M. Madeyskiego, c) „Moja
pieszczotka“, pieśń Chopina, odśpiewa Anna Schröder-Chaloupka. 6) Koncert
na fortepian, odegra pan dyrektor Mikul. 7) a) „Poselstwo miłości“, pieśń
Schuberta, odśpiewa pan Prelinger. b) „Bass-Solo“, odśpiewa pan ***. 8) „Il
Baccio“, walec Arditiego, odśpiewa Anna Schröder-Chaloupka. Spodziewać się
należy, że tak ze względu na dobór sztuk i artystów biorących udział w tym
koncercie, niemniej jak przez wzgląd na cel dobroczynny publiczność nasza
licznie się zbierze na ten koncert, którego początek zapowiedziany na 7mą go-
dzinę wieczór.

(Panna Pustowojtów.) „Krak. Ztg.“ pisze: O pannie Pustowojtów mo-
żemy podać następujące wiarogodne szczegóły biograficzne: Panna Henryka
Pustowojtów urodziła się w Wierchowiku, gubernii lubelskiej, liczy lat 18 i
jest córką zmarłego przed 5 laty w Turowicach rosyjskiego generała Teofila P.
Matka jej, z domu Kossakowska, córka polskiego majora Maryana K., żyje
w swojej wsi Turowicach. Przed 2 laty wywieziono pannę Hen. Pustowojtów
za nieprzyjajne rządowi demonstracje do Żytomierza i trzymano tam w wię-
zieniu, zkaż po 10 miesiącach uciekła do Mołdawii, mieszkała w Bukareszcie,
a 22. stycznia r. b. przybyła do Szydłowca do Langiewicza, i odtąd dzieliła
już ciągle los jego.

— Do Igławy, w Morawii, przywieziono już 160 powstańców polskich, a że
w Znaim nie widać przygotowań ku umieszczeniu powstańców, zdaje się przeło-
żać dalsze transporta do Berna na teraz wstrzymane zostały. „Goniec Moraw-
ski“ w Bernie wychodzący donosi, iż powstańcy będący poddani rosyjskimi
będą internowani, a obcy wysłani będą za granicę. Polacy, co dotąd przybyli,
nie popełnili żadnego wybryku ani w drodze, ani też w Bernie samym. Osta-
tnie powstanie, w niedzielę przybyły, składał się prawie z samych studentów i
akademików; pozwolono im przechadzać się po Bernie; przyjmowano ich wszę-
dzie uprzejmie, a całe tłumy ciekawych chodziły za nimi. Między sobą utrzy-
mują ścisłą karność, i tak tym, co mieli podarte suknie, nie pozwolili wyjść
na ulicę. Mowcy ich twierdzą, że to dla honoru Polski. Przy przyjeździe i od-
jeździe jeden z powstańców dziękuje za dobre przyjęcie, jakiego w Austrii
doznają. W ostatnim transporcie znajdował się uczeń jeden uniwersytetu Hei-
delberskiego, Polak rodowity, niedawno uniwersytet opuścił, spiesząc do Pol-
ski. W ogóle cała ta młodzież, pomimo poniesionych niewygód i trudów, bar-
dzo jest wesoła i pełna dobrych na przyszłość nadziei.

(Jedwabniki brazylijskie.) P. Tschudi po powrocie z Brazylii, gdzie był
posłem nadzwyczajnym związku szwajcarskiego, ogłosił bardzo ciekawe spra-
wozdanie o nowym gatunku jedwabników, znalezionym przez Niemców zamie-
szkałych w prowincyi Santa Catharina (w Brazylii). Poseł pomieniony uznał
odkrycie to i skorzystanie z niego za rzecz tak wielkiej wagi, iż doradzał jak
najusilniej rządowi brazylijskiemu, ażeby zwrócił na to szczególną uwagę.

Niektóre pisma niemieckie wynurzają przekonanie, że rodzaj ten jedwa-
bników jest identyczny z tym gatunkiem, który w artykule „Journal do Com-
mercio“ opisany został w sposób następujący:

Mieliśmy sposobność oglądania kilku kokonów znalezionych w Brazylii w lesie, a także widzieliśmy trochę jedwabiu z tychże uprzedzonego, który jakkolwiek barwy bardziej brunatnej niż żółtej, przedstawiał atoli nitki cienkie, mocne i z pięknym lustrem; jedwab ten daje się z wielką łatwością prząść, a osoby specjalnie z fabrykacyą jedwabiu obeznane twierdzą, że takowy może być używany do robienia najcieńszych i najdelikatniejszych tkanin. Pokazywano nam trzy numera przewybornie ukreconych z tego jedwabiu nitki. Wyższość jedwabników brazylijskich nad chińskimi na tem zależy, że oprócz łatwiejszego pierwszych wyżywienia, jeden ich kokon wydaje nitkę długą na 723 łokce; wiedeńskich, podczas gdy kokon jedwabnika chińskiego wydaje nitkę 400 łokci długą. Obok tego chcąc z kokonu chińskiego otrzymać całą nitkę, należy pozabawić jedwabnika życia, gdyż inaczej poczwarka rozrywa swą osłonę z taką siłą, że pozostają jedynie posiekane kawałki, które należy koniecznie tak samo jak bawełnę poprzednio gremplować i dopiero wtedy prząść. Jedwabnik przeciwnie brazylijski pozostawia przy tworzeniu kokonu otwór, którym poczwarka, zamieniona w motyla, wylata, nie uszkadzając bynajmniej samego jedwabiu.

Jeżeli powyższe szczegóły potwierdzą się, w takim razie w uprawie jedwabiu wielkie zajdą zmiany.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 27. marca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny: młoc pszenicy (81 H) 3zł. 17c.; żyta (78 H) 1zł. 61c.; jęczmienia (67 H) 1zł. 61c.; owsa (46 H) 1zł. 58c.; hreczki 2 zł. 25 c.; kartofli 84 c., — cetnar siana 1zł. 38c., okłotów 51 c.; — sąg drzewa bukowego 10 zł. 85c., sosnowego 9zł. 50c. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany. — Dnia 25. b. m. nie było dowozu i targu.

Przemysł, 22. marca. Ceny przeciętne na targach w tułtejszym obwodzie od 1. do 15. b. m.

	Miejscę targu:					
	Przemysł	Jarosław	Jaworów	Sadowa Wieszka	Nisankowice	Stenawa
	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.	zr. cen.
waluty austriackiej						
Młoc pszenicy . . .	3 27 4	3 30 3	3 20 2	45 3	50	
" żyta . . .	1 90 2	1 17 1	1 60 1	75 1	55 2	19
" jęczmienia . . .	1 52 1	1 62 1	1 50 1	42 1	32 1	70
" owsa . . .	1 22 1	1 15 1	1 20 1	12 1	10 1	20
" hreczki . . .	2 2 1	75 1	60 1	40 .	2 .	
" kukurudzy . . .	1 . . .	85 .	70 1	1 . . .		60
" ziemniaków . . .	1 . . .					
Cetnar siana . . .	1 37 1	20 1	80 1	10 1	10	
" wlny . . .	90 . . .					
" nasienia koniecu . . .	26 . . .					
Sąg drzewa twardego . . .	7 . 8 .	8 .	8 .	7 60 6	77	
" miękkiego . . .	5 . 7 .	5 50 6	6 .	6 20 5	20	
Funt mięsa wołowego . . .	17 . 14 .	13 .	13 .	15 .	13	
Mas okowity . . .	60 . 86 .	60 .	70 .	95 .	70	

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 28. marca. *Jen. kor. austr.* donosi, iż posiedzenia większej części komitatów siedmiogrodzkich po ukończeniu prac im przekazanych zamknięte już zostały.

W dniu 24. b. m. otwarta została w Monachium 15 jenerałna konferencja związku cłowego. Komisarze wszystkich państw związku cłowego przybyli do Monachium, krom komisarza wolnego miasta Frankfurtu n. M., którego komisarz nasanski obecnie zastępuje.

Posiedzenie stanów holztyńskich w Itzehoe zamknięte zostało w dniu 21. b. m. Komisarz rządowy Warnstedt oświadczył zgromadzeniu w imieniu króla Duńskiego, iż wnioski stanów dotyczące wspólnych spraw monarchii duńskiej, uwzględnione być nie mogą. Z tego powodu mówi berlińska *Nordd. Allg. Ztg.*, iż teraz znikła ostatnia nadzieja koncesyj ze strony Danii i rzeczą być powinno Związku niemieckiego strzeżenie praw, i sięstwow niemieckim z Daniją połączonym, przynależnych.

Gazeta wiedeńska zamieściła zakomunikowane jej trzy telegramy z Warszawy z dnia 25. marca. Pierwszy donosi o porażce powstańców pod Kazimierzem przez korpus rosyjski pod dowództwem księcia Wittgensteina, tym samym zaś zaprzecza wiadomości przez gazetę wrocławską podanej, jakoby książę Wittgenstein do niewoli dostać się miał; drugi donosi o porażce i schronieniu się do Galicji oddziału powstańców pod Czechowskim, a trzeci podaje wiadomość o porażce powstańców pod Lelewelem w okolicy Krasnobrodu w Lubelskiem.

Nowy kandydat pojawił się na tron grecki, w osobie księcia Wilhelma duńskiego, którego Anglia proponuje a na którego Rosya i Francya zgadzać się mają. W Grecyi z resztą panuje anarchya w całym znaczeniu tego słowa; rozprzężenie jest powszechne, porządku i bezpieczeństwa żadnego.

Sułtan turecki udaje się do Egiptu; towarzyszy mu Fuad Basza i eskadra z ośmiu statków złożona. Koszta tej przejazdu wynoszą 10 milionów piastrow tureckich, jednocześnie też telegram donosi o zaciągnięciu pożyczki jednego miliona funtów tureckich u domu handlowego Oppenheima.

Najświeższa poczta.

Z **Żółkwi** odebraliśmy wczoraj wiadomość, że dnia 26. b. m. wieczór przywieziono do Rawy 46 powstańców, którzy dnia 24. pod Rudą granicę przekroczyli, dnia 27. oczekiwano w Rawie dalszy transport powstańców złożony z 70 ludzi.

Berlin, 26. marca. *Kreuzzeitung* pisze, iż rezerwy zwolane w celu koncentracji wojsk nad granicą Królestwa Polskiego z d. 1. kwietnia rozpущone być mają.

Paryż, 26. marca. Bank zniżył dyskonto na 4 od sta, kurs renty 3% stał przy odejściu depeszy 69⁴⁵/₁₀₀.

Bruxela, 26. marca. Zdrowie Króla zupełnie jest zadawalniające. Wczoraj była w Laeken konferencja z rodziną księcia Wilhelma duńskiego, względem kandydatury jego na tron grecki. Rodzina księcia zgodziła się na tę kandydaturę, o czem telegrafem zaraz do Londynu doniesiono.

Kalkuta, 22. lutego. W Pekinie i w Shanghai panuje zupełna spokojność. Z Japonu donoszą, iż 110 osób degradowanych i majątek ich skonfiskowany został; są to po większej części tacy, co przestawali z Europejczykami. Do Miako wielki napływ Dai-miów (szlachty) i kupców. Taikun udać się ma tamże dnia 21. marca.

Alexandrya, 18. marca. Niazı Bey, pierwszy wakil Mustafy Baszy, został aresztowany; innych urzędników tego księcia internowano w Tazoglu. I w Kairze samym wiele osób uwięziono. Egipt podzielony został na dwa wielkie inspektoraty, jeden od morza śródziemnego aż do Kairo, drugi od Kairu do ostatniej granicy kraju. Pierwszy inspektorat dostał się Rahzeb Baszy, a drugi Abdallah Baszy.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Kraków, 27. marca. Wczoraj o piątej godzinie po południu wyruszyli Rosyanie z Michałowic ku Słomnikom. Powodem ma być zagrożenie Kielce przez powstańców.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. marca.

Hotel Georga: PP. Ks. Ghika Teod., z Moldawii. — Hr. Komarnicki Bol., z Sasowa. — Morski Fel., z Łatoszyna. — Hr. Szirmaj, e. k. nadporucznik, z Tarnowa. — Winnicki Tytus, z Liska.

Hotel europejski: Janicki Rych., z Odessy. — Wszelaczyński Kaj., z Kupczynie. — Chwalibóg Jan, z Lipowic. — Niewiadomski Tad., z Kupiczewoli. Hotel angielski: Hr. Bobrowski Karol, z Reklince. — Myszkowski Lud., adwokat krajowy, z Jarosławia. — Gottlieb Ant., z Liwcz. — Osmólski Wład., z Góry. — Karszniewicz Leop., e. k. notaryusz, z Krosna. — Foresco Konst., z Jas.

Do domu zajeżdżnego nr. 176³/₄: Skarzyński Wal., z Polski.

Zajazd Krynickiego: Raczyński Alex., z Krowicy.

Zajazd Kuhna: Falkowski Michał, z Gluchowa. — Terlecki Fel., z Skorodny.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. marca.

PP. Stanek Jan, do Wiszenki. — Cielecki Alf., do Porchowy. — Oczalski Szcz., do Hrusiatycz. — Zelski Alex., ces. ros. porucznik, do Petersburga. — Malinowski Stan., na Wołyn. — Skrzyński Alex., do Poradowa. — Buchenthal Teod., do Wiednia. — Bobowski Jan, do Nowego miasta. — Rozwadowski Włod., do Metyniowa. — Kamiński Ign., adwokat krajowy, do Stanisławowa. — Kabat Alex., do Humnisk. — Prelicz Ign., e. k. major, do Krużyk. — Męciński Józef, do Łopinki.

Spostrzeżenie meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. marca 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.78	+ 6.3	72.8	zachodni	sl.
2. god. po poł.	323.77	+ 5.4	57.6	"	"
10. god. wiecz.	324.46	+ 2.0	69.6	"	"

Przed południem deszcz 0...90.

TEATR.

Dziś na dochód reżysjera opery p. Ludwika Hurst: „Dinorah“ oder: „Die Wallfahrt nach Ploermel“, opera niemiecka Meyerbeera.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

		Instytut				Za kupon wypada	
		kupuje		sprzedaje			
		zł.	c.	zł.	e.	zł.	c.
Dnia 27. marca.							
Nowe prócz kuponów	100 po w.a.	76	75	77	85	—	95 ⁵ / ₈
Dawne	" " 100 " "	80	58	81	11	1	1 ¹ / ₄

Kurs lwowski.

Dnia 27. marca.

		gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	27	5	33 $\frac{1}{2}$
Dukat cesarski	"	5	28 $\frac{1}{2}$	5	36
Półimperyal zł. rosyjski	"	9	16 $\frac{1}{2}$	9	28
Rubel srebrny rosyjski	"	1	77	1	80
Talar pruski	"	1	67 $\frac{1}{2}$	1	76
Polski kurant i pięciozłotówka	"				
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.		76	38	77	13
" " " m. k. za 100 zł.		80	30	81	5
Galic. oblige indennizacyjne	bez kuponów	72	93	73	68
5% Pożyczka narodowa		80	93	81	68
Akcygal. kol. żelaz. Karola Ludwika		211	50	213	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 27. marca.

Metaliki po 5% za 100 zł. 75.90. Z pożyczki narod. po 5% za 100 zł. 81.60; po 4 $\frac{1}{2}$ % za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacje indennizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcy Banku narodowego sztuka 796.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 212.30; niższo - austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 40% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo - niemieckiej waluty —.—. —.— Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 112.20. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.36, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—. Srebro 111.65.

Stowarzyszenie czeladzi rzemieślniczej.

Lwów, 27. marca. Mamy przed sobą sprawozdanie Dyrekcyi tutejszego stowarzyszenia czeladzi rzemieślniczej z czynności od dnia 19. marca 1862 do dnia 19. marca 1863. Stowarzyszenie to zawiązane zostało w r. 1856 celem podniesienia oświaty i moralności w stanie rzemieślniczym i od tego czasu zostaje pod przewodnictwem księdza Zygmunta Odelgiewicza. Ze sprawozdania za rok ubiegły świadczącego o dosyć pomysłnym rozwoju tego pożytecznego instytutu pod światłym i gorliwym kierunkiem przełożonego, podajemy tu następujące szczegóły.

Religijność i obyczajność młodzieży należącej do stowarzyszenia była przykładna. Młodzież z małemi wyjątkami oddana pracy, zachowuje się przyzwoicie, do domów szynkowych nie uczęszcza, w poniedziałek pracuje, grosza oszczędza, skromna i dbała o przyzwoitą powierzchowność, usłużna, nie dawała przez rok cały przełożonemu powodów do uskarzania się, nie kłóciła z adnem zającem spokoju stowarzyszenia, wspierała chętnie z kasy świątecznej zgłaszających się o pomoc ubogich czeladników; słowem, zachowywała się wzorowo, zgodnie i po bratersku, łącząc się spolem przy nauce i zabawie.

Spowiedź odbywała się jak zwykle w czasach przepisanych. W dniu 16. b. m. odbyło się zwykle doroczne nabożeństwo żałobne za dusze ś. p. zmarłych członków stowarzyszenia. Innych nabożeństw nadzwyczajnych w ciągu upłynionego roku nie było.

O moralnem usposobieniu czeladników należących do stowarzyszenia najlepiej poświadczają uczynione przez nich oszczędności.

W przeciągu roku ubiegłego, mianowicie od dnia 19. marca 1862 do dnia 19. marca 1863, zaoszczędzili sobie czeladnicy należący do stowarzyszenia ogółem 1763 zł. 30 ct. w. a. Najznaczniejsze kwoty, w powyższej sumie zawarte, wnieśli czeladnik ślusarski Król i czeladnik krawiecki Horwat, którzy wygrali główne losy loteryjne z zapisu ś. p. Wincentego Ponińskiego.

Doliczywszy rzeczoną sumę oszczędności tegorocznych 1763 zł. 30 ct.
do dawniejszej ogółowej sumy z sześciu lat
poprzednich 5054 „ 85 „

czynią razem dotychczasowe oszczędności od czasu istnienia stowarzyszenia, sumę 7418 zł. 15 ct.

Oszczędności w roku poprzednim wynosiły 1930 zł. 12 ct. w. a., zatem w roku niniejszym wynosiły mniej o 166 zł. 82 ct. w. a., co należy przypisać niekorzystnym w ogóle dla rzemiosła okolicznościom w tym roku.

Oszczędności składane pozostają bez procentów. Kwoty znaczniejsze składa przełożony do miejskiej kasy oszczędności, a książeczki kwot złożonych, wystawione na imie właścicieli, przechowuje u siebie.

Przy zamknięciu sprawozdania znajdowało się w gotówce i w książeczkach głównej kasy oszczędności razem w schowku 1012 zł. wal. austr.

Co do majątku stowarzyszenia, którego zamknięcie rachunku za rok upłyniony poniżej podajemy, przychody wynosiły w roku ubiegłym ogółem 1097 zł. 60 ct.

Rozchody wynosiły ogółem 1102 „ 53 „

Okazuje się zatem niedobór w kwocie 5 zł. 46 ct. w. a., który to ni dobór został tymczasowo pokryty.

Stowarzyszenie spłaciło na dawniejszy dług za wybudowanie i urządzenie kregielni, wynoszący 413 zł. 63 ct.
w roku ubiegłym kwotę 250 „ — „

Pozostaje przeto jeszcze dłużnem 163 „ 63 „

Na utrzymanie i upiększenie zabudowań zakładu wydano zatem tylko 153 „ 75 „

W szpitaliku należącym do stowarzyszenia, było w ciągu roku pięciu rekonwalescentów, których utrzymania koszt pokryty był z kasy głównej stowarzyszenia, jak to wyszczególniono w wykazie szczegółowym rozchodów.

Biblioteka stowarzyszenia posiadała z d. 19. marca 1862 roku ogółem dzieł 416 w 685 tomach.

W tym roku przybyło z darów od rozmaitych osób i autorów, którzy dzieła swe do biblioteki stowarzyszenia nadesłać raczyli, dzieł 26 w 48 tomach.

Oprócz tego przybył do biblioteki globus polski duży, kupiony za 12 zł. 50 ct., tudzież kart geograficznych 9.

Zamknięcie rachunków

Stowarzyszenia katolickiej czeladzi rzemieślniczej we Lwowie, za czas od 19. marca 1862 do 19. marca 1863 r.

Przychody:

	W gotówce		W obli-gach		Zale-głość z 15. marca 1863	
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
Dary jednorazowe i datki stałe	982	60
Odsetki od kapitałów czynnych	60
Ogółem	1042	60	1260	.	.	.
Stan kasy z początkiem roku	54	93	1260	.	.	.
Razem	1097	53
Rozchody:						
Nauka i zabawa czeladzi	215
Utrzymanie rekonwalescentów	10	50
Przybory do nauki i zabawy	90	31
Inwentarz domu i szpitaliku rekonw.	43	60
Restauracye i utrzymanie zabudowań Zakł.	403	75	.	.	163	63
Koszta zarządu	223	67
Inne wydatki nadzwyczajne	116	16
	1102	99	.	.	163	63
Stan kasy z końcem roku	1260	.	.	.
Razem	1102	99	1260	.	.	.
Z porównania rozchodów w gotówiznie	102	99
z przychodami „	1097	53
okazał więc z końcem roku niedobór	5	46

Lwów, dnia 19. marca 1863 r.

Prezes: Ks. Zygmunt Odelgiewicz.

Kasyer: Jan Schmidt.

Zamknięcie rachunków

kasy świątecznej Stowarzyszenia katolickiej czeladzi rzemieślniczej we Lwowie za czas od 19. marca 1862 do 19. marca 1863 r.

Przychody:

	W gotówce	
	złr.	ct.
Dary jednorazowe od Dobrodziejów	55	.
Taksy od stałego przyjęcia członków	23	56
Taksy od tymczasowego przyjęcia członków	10	90
Wpłaty miesięczne od członków	112	86
Inne wpływy	44	87
Zwrócone zaliczki	50	.
Razem	297	13
Stan kasy z początkiem roku	35	69
Ogół przychodów	332	82
Rozchody:		
Książki, czasopisma i przybory do nauki	50	92
Wydatki na zabawy i przyrządy do tychże	164	57
Utrzymanie izb do nauki i zabawy	21	71
Wsparcia i pogrzeby ubogich czeladników	9	.
Inne wydatki	76	37
Razem	322	57
Stan kasy z końcem roku	10	25
Ogół rozchodów równy przychodom	332	82

Lwów, dnia 19. marca 1863 r.

Prezes: Ks. Zygm. Odelgiewicz.

Senior Stow.: Antoni Bujno.